

175,000 Kr., og som jeg gaar ud fra ville blive noget høiere efter den nye Ordning, hvorfor jeg har anslaaet dem til 200,000 Kr. Disse Omkostninger ville gaa over paa Staten, og det vil altsaa blive en Bøttelse for Kommunerne. Fremdeles vil Lønningen til Retsvidnerne bortfalde; det er Noget, der nu løber op til en 60,000 Kr. for Røbstæderne og Landkommunerne tilfammen. Endelig ville de blive frie for Befordringsudgifterne, som ogsaa skulle gaa over paa Statskassen; det er noget over 30,000 Kr. Det er altsaa Byrder, der for Diebliffet hoile paa Kommunerne til et Beløb af over 250,000 Kr., som de da ville blive lettede for. Naturligvis faae de saa til Gjengjæld andre Byrder. Deriblandt vil jeg nævne, skjøndt det ikke er blevet nævnt her, forgybede Polititudgifter. Disse Udgifter, tror jeg, blive de byrdefuldeste. Dernæst ville de faae nogle Udgifter til nye Bygninger; men disse sidste tror jeg dog ikke ville blive saa betydelige, ikke egentlig blive Hovedsagen. Det maa jo nemlig erindres, at Landsretshusene skulle Kommunerne ikke bygge. Det er jo Lovforlaget's Mening, at de skulle leveres af Statskassen, og det er dog Landsretshusene, som fornemmelig maa tilfredsstille de større Fordringer i Henseende til Lokaler, som jeg ved en tidligere Leilighed her i Thinget har fremhøvet, og som det ærede Medlem, som jeg nys nævnte (Alberti), alluderede til i sine Bemærkninger. Hvad disse Landsretshuse angaar, vil det jo komme an paa, hvormange Landsretter man vil have, men det bliver ialtsald ikke noget Betydeligt, om der ogsaa skal opføres 2 til 3 nye Landsretshuse omkring i Landet foruden de Lokaler, man allerede har. Hvad Arrestvæsenet angaar, antager jeg ikke, at der vil blive noget særdeles Betydeligt mere at udrede end nu. Det, der nærmest maa sørges for i Anledning af Reformen med Hensyn til Arrestvæsenet, er egentlig kun det, at der kommer nogle Detentionslokaler paa de Steder, hvor Landsretterne og Rævningsretterne skulle holdes, og hvor Arrestanter, der ere henbragte fra Jurisdiktioner, hvor de ellers sidde, til det Sted, hvor Hovedforhandlingen skal foregaa, kunne være i den Tid, den staar paa. Men ellers vil man vist i det Hele taget kunne lade sig nøie med de Arrestlokaler, man har, thi det maa erindres, at med nogle ganske faa Undertagelser maa det nu siges, at vort Arrestvæsen udenfor Kjøbenhavn i det Hele taget er meget ordentligt. Der kan være nogle ganske faa enkelte Steder, hvor man endnu har de gamle Arresthuse, men ellers er det i det Hele taget meget tilfredsstillende udenfor Kjøbenhavn. Her i Kjøbenhavn vil jo Spørgsmaalet antage noget større Dimensioner, men det er jo begrundet i, at dette Unliggende her burde have været ordnet for længe siden, men nu naturligvis maa ordnes med det Samme, nemlig at der tilveiebringes et tidsvarende Arrestlokale for en By som Kjøbenhavn. Desuden ville

de Kjøbenhavnske Retter efter deres Natur kræve større og bedre Lokaler, fordi man i en stor By som Kjøbenhavn maa gjøre Regning paa en ganske anderledes stor Tilstrømning af Tilhørere til de offentlige Retsforhandlinger, end man behøver at gjøre Regning paa rundt omkring ude paa Landet. Jeg tror derfor, at Byggeudgifterne for Kommunerne ikke bliver det Værste, men jeg er tilbøielig til at tro, at de Merudgifter, de ville faae, navnlig ville falde paa de forgybede Polititudgifter.

Sable: Der var en Yttring af den høitæredede Justitsminister, som jeg vil tillade mig at gjøre nogle Bemærkninger om. Den meget ærede Justitsminister sagde nu nylig, at Arrestlokalerne udenfor Kjøbenhavn ere ret gode. Herimod vil jeg tillade mig den almindelige Bemærkning, hvorpaa jeg vil henlede Opmærksomheden, saa godt jeg er istand dertil, at efter den senere Maade at opføre Arrestlokaler paa har man søgt at anlægge disse saaledes, at de ligge dels mod Ost, dels mod Vest med en Gang inellem og med meget smaa Vinduer. Nu er det en Kjendsgjerning, at Solen, som er det vigtigste Middel til at holde Luften ren i saadanne Lokaler, ikke har saa megen Styrke, hverken hen paa Eftermiddagen eller tidlig paa Formiddagen, men kun ved Middagshøiden, at den kan holde Luften ren i saadanne Lokaler, især naar Vinduerne ere saa smaa, som de ere. Det har for mig lidt været Noget, som jeg fandt maatte være slet, uden at man har taget det sagkyndige lægevidenskabelige Stjøn med; thi det er ikke nok, at der er Luft nok i disse Arrestlokaler, men det er meget vigtigt, hvorledes denne Luft er, og den kan ikke være god, naar Lokalerne ikke ligge mod Syd og have Middagsolen, som er istand til at rense Luften i dem. Det kan Formiddags- og Eftermiddagsolen umulig gjøre efter Solens Stilling. En Forandring i saa Henseende vil ganske vist forøge Udgifterne, men ved en hensigtsmæssig Brug af Lokalerne vil det med Liden vist lykkes at gennemføre den Grundfætning, jeg her har fremhøvet; den er virkelig i sanitær Henseende af stor Betydning.

Leth: Der er af flere ærede Talere hentydet til det Princip, der er gjort gjældende i det foreliggende Lovudkast, nemlig dette, at den største Del af de Omkostninger, som hidtil med Hensyn til Strafferetspleien have paahvilet Kommunerne, nu skal gaa over til at udredes af Statskassen. Jeg kan for mit Vedkommende ganske slutte mig til Rigtigheden af dette Princip, og jeg tror endog ogsaa, at det burde tages under Overveielse, om der ikke kan gives det en endnu større Udvidelse, end slet er ved Lovudkastet, navnlig med Hensyn til Arresthuse og hvad dermed staar i Forbindelse. Maa ske turde det være mig tilladt nu, da vi staa ved de sidste af de 6 Lovforslag, som ere